

derpaa, ved man. — Hvis nu Lovgivningsmagten kunde gøre noget for at faa Renten nedsat, vilde det være til overordentlig stort Gavn for Landbruget, som — det kan ingen nægte — arbejder under vanskelige Vilkaar. Der er ingen som helst Mæringsvej, kan jeg gerne sige i hele Landet, der arbejder under saa vanskelige Vilkaar som Landbruget, det er en Rendsgerning. Hvis dette Lovforslag om, at Renten af de Midler, der ere under Tilhyn af det offentlige, skal ned sættes, kunde lade sig gøre igennem, vilde det hjælpe uhyre. Naar paa den ene Side Kreditforeningernes Rente og paa den anden Side de offentlige Midlers Rente bliver nedsat, er man sikker paa, at faa komme Sparekasserne ogsaa, og saa vil man faa Rentenedsættelse over hele Linien.

Den ærede sidste Taler var inde paa, at 4 pCt. er for høj en Rente, men saa kan jeg heller ikke forstaa, hvorfor Overformynderiet skulde have en højere Rente, end hvad der egentlig er den virkelige Rente for Tiden. Den ærede sidste Taler godtgjorde jo klart og tydelig, at Renten var mellem $3\frac{1}{2}$ og 4 pCt., men faktisk er det, at af de Midler, der staa under offentligt Tilhyn, hvares der 4 pCt. Hvis nu den ærede Taler havde Ret, synes jeg, det er rimeligt — og jeg er i det mindste endnu ikke overbevist om, at det ikke kunde være rimeligt og rigtigt — at ned sætte Renten paa disse Postar, thi saa vilde det hjælpe. Vi have set, at Kreditforeninger og ogsaa andre ere gaagede i Spidsen for at faa Renten nedsat, og Landbruget staa og venter paa, at der i denne Henseende kunde blive gjort noget mere.

Endnu er der et Spørgsmaal, jeg gerne vilde rette til den højtærede Justitsminister. Af det Regnskab, der er aflagt i Fjor for Overformynderiets Midler, og hvad der under sorterer, ser jeg, at der er købt en Del $3\frac{1}{2}$ pCt.s Kreditforeningsobligationer, ligesom jeg ogsaa ser, at der er købt en hel Del Kreditforeningsobligationer til 4 pCt., hvis Rente, saa vidt jeg kan skønne, vil gaa ned i Løbet af nogle faa Aar. Der er købt $3\frac{1}{2}$ pCt.s Obligationer til et Beløb af over 5 Millioner Kr., og der er købt 4 pCt.s Kreditforeningsobligationer til 8—9 Millioner Kr., saa det er jo ikke saa faa Penge, med Hensyn til hvilke der er Udfigt til, at Renten bliver lavere, end hvad der faas ved Udsaan i faste Ejendomme. Hvis det nu forholder sig saaledes, som jeg her har fremstillet, kan jeg ikke se rettere, end at med disse $3\frac{1}{2}$ pCt.s Obligationer, som her ere købte, maa Jfen være brudt; her er der altsaa vist, at det kan lade sig gøre at have Penge ude til en

lavere Rente. Men hvorfor kunde det saa ikke ogsaa lade sig gøre at have Penge ude til lavere Rente i faste Ejendomme? Det er bitterligt, at det er saa fine Panter de første Prioriteter, som Overformynderiet har sine Midler staaende i, at man skulde synes, at man der kunde gaa ned til den omtalte Rente.

Jeg vil derfor anbefale og vilde meget ønske, at der kunde komme noget ud af dette Lovforslag; og jeg kan heller ikke skønne rettere, end at der her i dette høje Ting maa sidde en Del Jordbrugere, som ville vide, at Jordbruget i sin Helhed lever under trykkende Raar, saa hvis man var i Stand til at gøre noget for at faa Renten nedsat, vilde man komme med en Hjælp netop i det belejlige Øjeblik. Jeg vil derfor anmode ærede Medlemmer om at stemme for det foreliggende Lovforslag.

Det. Hansen: Af de Udtalelser, jeg har fremsat ved lignende Lovforslag i de foregaaende Aar, ville det høje Tings Medlemmer, hvis de have lagt Mærke til dem, vide, at jeg maa være en Modstander af et Lovforslag som dette. Jeg betragter det fra et nationaløkonomisk Synspunkt som en rent forøret Foranstaltning. Der er efter mit Skøn ikke mere Grund til fra Regeringens og Lovgivningsmagtens Side at ville sætte en saadan fast Pris paa Pengenes Brug end paa en hvilken som helst anden Genstand. Dette Hensyn er for mig fuldstændig tilstrækkeligt til at stemme mod et Lovforslag som dette, og for saa vidt er jeg enig med den ærede Minister og det ærede 6te Medlem for 2den Kred. (B. G. C. Jensen); men det forekommer mig, at begge de Herrer noget for stærkt pointerede et andet Hensyn, som i alt Fald kun gaafte i anden eller sidste Linie kunde komme frem, nemlig at det vilde være en Uretfærdighed mod de paagældende. Det tror jeg ikke skal være Hovedhensynet ved Behandlingen af dette Lovforslag; thi der lader sig uden Tvivl meget anføre for Forslaget, hvis man kunde gaa ud fra, at det i og for sig var en fornuftig nationaløkonomisk Foranstaltning at fastsætte en saadan absolut Rentefod, som ikke maatte overstiges. Saa kunde man godt sige, at der var særlig Grund til at indføre det med Hensyn til saadanne Kapitaler, som nyde det Gode, at Staten paa en Maade garanterer dem, eller i alt Fald fører Tilhyn med dem. Man kunde godt sige fra Statens Side: Naar vi have givet Over den store Fordel, som ligger deri, at Staten endog er Garant, hvad den jo f. Eks. er med Hensyn til Overformynderiets og vel ogsaa med